

ת"פ 2499/12 - מדינת ישראל נגד יצחק איפריימוב

בית משפט השלום בעכו

24 מרץ 2014

ת"פ 2499-12 מדינת ישראל נ' איפריימוב

בפני כב' השופטת ג'ני טנוס
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
יצחק איפריימוב

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד יאיר גויכמן

הנאשם - נוכח

הסניגור - עו"ד גיל משה

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע מעשים מגונים בפומבי בחמש הזדמנויות שונות, עבירה לפי סעיף 349 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

על פי עובדות כתב האישום, בין התאריכים 1/8/12 ועד ל-20/8/12 פנה הנאשם לחמש מתלוננות שונות וחשף בפניהן את איבר מינו, תוך שהוא נוגע בו עם ידיו ולעתים אף מאונן בפניהן, וזאת לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

טיעוני המאשימה לעונש:

במסגרת טיעוניה לעונש ביקשה המאשימה להפנות לערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם ולעובדה כי מדובר בריבוי של עבירות, דבר המצביע על התנהגות רציוויסטיית מינית, פרי של מחשבה ותכנון, כאשר המעשים מבוצעים כלפי נשים אקראיות, ומתוקף כך קיים צורך ממשי בהגנה על ציבור הנשים מפניו.

עמוד 1

עוד ביקשה המאשימה להפנות למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מסוג זה, המבוצעות תוך שאיפה להשגת יעד מיני גם ללא מגע פיזי, כמחייבת ענישה מחמירה ומכוונת הרתעה. לסיום טענה המאשימה, כי אמנם אין לנאשם עבר פלילי, ואולם, ריבוי המעשים בהם הורשע מלמד על כך, כי אין המדובר באדם נורמטיבי ואין המדובר במעידה חד-פעמית שלו.

על יסוד כל האמור לעיל, ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם עונשי מאסר בגין כל אחד מהאירועים בנפרד, וזאת ברף העליון שבמתחם העונש ההולם אשר עומד לדידה על מאסר שנע בין 6 חודשים ל-9 חודשי מאסר בפועל, בגין כל אחד מהאירועים. כמו כן, ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם עונש של מאסר על תנאי ארוך ומרתיע ולחייב את הנאשם בתשלום פיצויים לטובת המתלוננות.

טיעוני הסנגור לעונש:

לעומת זאת ביקש הסניגור להקל עם הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה ככאלה העומדות על רף חומרה נמוך, בנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובעובדה כי הוא מצוי כעת בעיצומו של הליך טיפולי. לטענתו, מבלי להמעט מחומרת העבירה יש לתת את הדעת על כך, כי נסיבות ביצוע העבירה לא כללו מגע פיזי או אקט אחר של הפשטת המתלוננות. כמו כן, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הודה בהזדמנות הראשונה שהיתה לו, הן במשטרה, והן בפני בית המשפט, הביע חרטה ונכונות לעשות כל דבר וליטול חלק בכל תהליך על מנת לשקם את עצמו ולמנוע הישנות מעשים כאלה בעתיד.

יתרה מזאת, הנאשם מצוי כיום בקשר זוגי, התארס, התחיל לעבוד בעבודה מסודרת ונרשם ללימודים אקדמאים. לאור האמור, ובהעדר הרשעות קודמות של הנאשם, ביקש הסניגור להטיל על הנאשם מאסר על תנאי וצו מבחן בלבד.

תסקירים וחוות דעת שהוגשו לתיק:

בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים, הן של שירות המבחן, והן של המרכז להערכת מסוכנות.

מהתסקיר האחרון של שירות המבחן מיום 12/11/13 עולה שהנאשם שולב כבר בתכנית טיפולית החל מחודש מרץ 2013. הלה הגיע לכל המפגשים כנדרש ושיתף פעולה, לעתים כשהוא נוטל חלק פעיל בתכנים הרלוונטיים, ולעתים נצפה כמרוחק רגשית בשל ליקויים במיומנויות תקשורת, חרדה ותלות גבוהה בדמויות מכילות. עוד צוין, כי הנאשם הסכים לקבל את הטיפול התרופתי שהומלץ ע"י הפסיכיאטר, והוא אכן נוטל אותו ונמצא במעקב רפואי. בסיכום הדברים נכתב, כי הנאשם מגלה מוטיבציה להמשך טיפול ומעוניין להשקיע כוחות בפיתוח מיומנות תקשורת ויצירת מנגנוני התמודדות יעילים עם מצבי סיכון פוטנציאליים, דבר אשר עשוי לדעת שירות המבחן להפחית את הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד.

לאור האמור לעיל, שירות המבחן המליץ להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנתיים ולהטיל עליו מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות וקנס כספי.

לאחר מכן, הוגש תסקיר מעודכן של המרכז להערכת מסוכנות. בהערכה המעודכנת מיום 26/1/14 נרשם שרמת המסוכנות המינית של הנאשם בעקבות התהליך הטיפולי פחתה לרמה בינונית-גבוהה, לעומת רמת מסוכנות גבוהה אשר אובחנה בהערכה מיום 10/2/13, קרי קודם לתחילת התהליך הטיפולי.

לאור המלצת שירות המבחן, בית המשפט ביקש לקבל חוות דעתה של הממונה על עבודות השירות בקשר להתאמת הנאשם לבצע עבודות שירות. בחוות הדעת מיום 11/3/14 צוין, כי בשים לב לרמת המסוכנות המינית הלא-מבוטלת של הנאשם להישנות מקרים דומים בעתיד ובשל העדר מנגנוני פיקוח מתאימים במקומות העבודה, לא ניתן לשלב את הנאשם בעבודות השירות.

דין:

לא יכולה להיות מחלוקת כי מעשיו של הנאשם פגעו בכבודן של המתלוננות, בשלוות נפשן וביטחונן. אין צורך להכביר מילים אודות זכותן של נשים להתהלך ברחובותיה של עיר בביטחון, ללא מורא, ומבלי להיות מוטרדות ומבוזות ע"י מעשים מגונים מצד גברים כמותו של הנאשם.

לצד אלה, אין להתעלם מהעובדה שלא מדובר במעידה חד-פעמית של הנאשם, שכן הלה ביצע את המעשים המיוחסים לו בחמש הזדמנויות ובפני חמש נשים שונות. אגב כך אוסיף, כי לפי האמור בהערכות השונות מטעם המרכז להערכת מסוכנות, נתונים אלה הם אשר עמדו בבסיס המסוכנות הגבוהה של הנאשם לביצוע מעשים דומים בעתיד, כפי שאפרט בהמשך.

חרף ריבוי האירועים והתעוזה הרבה בביצוע המעשים המלמדים על חוסר מורא מצד הנאשם להיחשף בציבור, אני מוצאת כי יהיה זה הולם בנסיבותיו של המקרה לגזור עליו עונש כולל וזאת לאור סמיכות האירועים מבחינת זמן ביצוען.

אשר למתחם העונש ההולם - בהינתן הדעת לנתונים הנ"ל ולעובדה כי המעשים בוצעו ללא מגע עם המתלוננות, שאינן קטינות ואינן בנות משפחה, אני מוצאת כי מתחם העונש ההולם והכולל בנסיבות המתוארות נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל.

לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, הן לחומרה והן לקולה, מצאתי כי בנסיבות העניין הכף נוטה באופן ברור להעדפת שיקולי השיקום של הנאשם, ואנמק.

מההערכות השונות אשר הוגשו ע"י המרכז להערכת מסוכנות עולה, כי ביצוע העבירות במקום ציבורי, ללא מגע פיזי ואל מול קורבנות שאינן בנות משפחה, כאשר האירוע החמישי בוצע בהיותו בהליך משפטי בגין ארבע אירועי מין קודמים, מלמדים על פי הספרות המחקרית בתחום הערכת המסוכנות המינית על קיומה של סטייה מינית אקסהיביציוניסטית ועל קיומם של גורמים המקושרים סטטיסטית עם שיעורים גבוהים יחסית לרצדיוויזם מיני.

המרכז להערכת מסוכנות אישר, כי הנאשם החל בתהליך טיפולי-שיקומי, אך הטיפול נמצא עדיין בראשיתו ומתוקף כך הנאשם עדיין לא רכש אסטרטגיות מניעה ועדיין לא הפנים תכנים טיפוליים, ומכאן שהמסוכנות המינית שלו נמצאת ברף בינוני עד גבוה.

מתוך הדברים שמסר לגורמים הרלוונטיים במרכז להערכת מסוכנות ובשירות המבחן מתברר, כי הנאשם ביצע את מעשיו מתוך דחף אימפולסיבי על רקע בעיות בתחום הפסיכולוגי. גורמים אלה לא מצאו עדות לקיומה של התנהגות אנטי-סוציאלית או התנהגות מינית תוקפנית או מסוכנת לזולת, ולכן הטיפול התרופתי שהוא מקבל כיום מיועד להורדת התנהגות אימפולסיבית בלבד.

הנאשם מצוי מזה חודשים רבים בתהליך טיפולי שיקומי במסגרת שירות המבחן, לרבות תהליך טיפולי תרופתי במעקב של השירות הפסיכיאטרי. הגם שמדובר בתהליך שנמצא עדיין בראשיתו, אין להתעלם מהירתמות הנאשם לתהליך זה שנמשך קרוב לשנה, והקפדתו להגיע לכל המפגשים והטיפולים במטרה להביא להצלחתו. ניצנים לקיומן של תוצאות חיוביות שהתהליך השיקומי החל להניב ניתן למצוא בירידה של רמת המסוכנות המינית שלו מרמה גבוהה לרמה בינונית-גבוהה, ולכן סביר מאוד להניח כי השלמת התהליך השיקומי תביא בסופו של דבר להפחתה משמעותית ממסוכנות זו.

דווקא המסוכנות הגבוהה יחסית הנשקפת מהנאשם היא הנותנת מדוע אין לעצור את התהליך השיקומי בו הוא מצוי. מבלי להמעיט מחומרת המעשים ומבלי להמעיט מהפגיעה במתלוננות, אני בדעה כי אימוץ גישה המאשימה ע"י שליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריה אין בה כל תועלת, לא לו ולא לציבור הנשים, שכן התוצאה הבלתי נמנעת משליחת הנאשם למאסר היא הפסקת התהליך הטיפולי וחשיפה מחדש של ציבור הנשים לאדם המוגדר כבעל מסוכנות מינית גבוהה.

עם כל הכבוד לגישה של המאשימה, לא נהיר לי איזה תועלת תצמח מעצירת התהליך הטיפולי לשם שליחת הנאשם למאסר, והרי ברור לכל בר דעת כי הפסקת תהליך זה תחבל בסיכויי הנאשם להשתקם וטרפד את כל המאמצים הרבים שהושקעו עד כה, הן מצד הנאשם והן מצד שירות המבחן, להפחתת רמת המסוכנות שלו על ידי הקניית תכנים וכלים להתמודדות נכונה במצבי דחק.

לטעמי, האינטרס הציבורי מחייב הירתמות מערכת המשפט להצלחת התהליך הטיפולי שהחל כבר להניב תוצאות חיוביות המתבטאות בירידה מסוימת ברמת המסוכנות הנשקפת מהנאשם. זהו אם כן מקרה קלאסי לשימוש בהליך הפלילי כמנוף למניעת מעשים דומים בעתיד.

לפיכך, בנסיבותיו המיוחדות של המקרה שלפניי אני מוצאת כי האינטרס האינדיבידואלי של הנאשם להשתקם הולך יד ביד עם האינטרס הציבורי לדאוג לשלום ובטחון ציבור הנשים. לעומת זאת, עצירת התהליך השיקומי באיבו, יש בה כדי להותיר את המסוכנות של הנאשם על כנה.

בנוסף לכל האמור לעיל, לקחתי בחשבון כי הנאשם הוא בחור צעיר, בן 23 שנים כיום, שאין לחובתו הרשעות קודמות

כלשהן ומנהל דרך כלל חיים נורמטיביים. חרף הסיכון בדבר הישנות מעשים דומים כאלה בעתיד, אין ספק כי הנאשם מודע היטב לפסול שבמעשיו, הביע חרטה והודה בהזדמנות הראשונה שהייתה לו, הן במשטרה והן בבית המשפט, ובכך חסך את העדת המתלוננות וחסך מזמנו של בית המשפט.

הנאשם נעצר למספר ימים, שוחרר ושהה משך חודשים ארוכים בתנאים מגבילים של מעצר בית מבלי להפר אף תנאי מתנאי השחרור. לאחרונה, ולאחר ביטול התנאים המגבילים, החל הנאשם ללמוד במכללה האקדמית גליל מערבי ולעבוד במקביל בעבודה מסודרת ברשת סופר-פארם.

הגם ששקלתי את המלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, ברם לנוכח חוות דעתה של הממונה על עבודות השירות, אשר סירבה לשבץ את הנאשם בעבודה מתאימה, ובשל השיקולים אשר מניתי לעיל, נחה דעתי לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם על מנת לתת את הבכורה לשיקולי השיקום ולהסתפק בהטלת עונש מאסר מותנה, צו מבחן ותשלום פיצויים למתלוננות.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

* מאסר על תנאי של 10 חודשים למשך שלוש שנים מהיום, והתנאי הוא כי הנאשם לא יבצע עבירה דוגמת העבירה בה הורשע בתיק זה או כל עבירת מין אחרת לפי סימן ה' בפרק י' לחוק העונשין, ויורשע בגינה.

* אני מעמידה את הנאשם בצו מבחן למשך שנתיים ממועד הגשת התסקיר האחרון של שירות המבחן (התסקיר הוגש ביום 12/11/13).

בית המשפט מזהיר את הנאשם כי אי עמידה בהוראות שירות המבחן בתקופה הנ"ל עשויה להביא להפקעת צו המבחן וגזירת דינו מחדש.

* הנאשם ישלם לכל אחת מהמתלוננות פיצוי כספי בסך של 1,500 ש"ח, ע"י הפקדתו בקופת בית המשפט, וזאת עד ולא יאוחר מיום 1/7/14.

המאשימה תעביר למזכירות בית המשפט פרטי המתלוננות על מנת שהמזכירות תעביר להן את הפיצוי עם הפקדתו.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום כ"ב אדר ב תשע"ד, 24/03/2014 במעמד הנוכחים.

ג'ני טנוס, שופטת